

Om bina i Röstånga

I vintras , när det var så mycket snö, mötte jag Sture och Ing-Britt Nilsson tillsammans med Edit Pennander. De var alla på hemväg efter en vinterpromenad och jag var på bortväg. Mötet skedde på den välplogade promenad- och cykelstigen mitt mellan idrottsplatsens omklädningsrum och receptionen på badet. Som grannar blev det några ord på vägen och mitt i grannpratet säger Edit :” Jag är säker på att det är tack vare dina och Görans bin, som jag fick äpplen i höstas.” Självklart blir jag glad.

Göran Jönsson och jag delar bigård i slutet på Hagagatan. Det är inte säkert att det var mina bin, som pollinerade Edits äppleträd. Det finns en ny generation biodlare i Röstånga. För 30 á 40 år sedan fanns det flera biodlare i Röstånga. Det var Ove Nilsson, målaren. Det var Ragnar Nilsson och det var Johan på Vången, Johan Jönsson. I övergången till nutid har Sten Nilsson i Hjortaröd haft bin och det finns en storbiodlare från Dösjöbro som har bin i trakten även sedan Sten flyttat till Ljungbyhed. Det är också Mats Göransson – Mats på Vången – enligt parallell från Johan, Katarina och Bo Lilja, Olga och Gunnar Andersson och flera andra om man får tro medlemsmatrikeln.

För det finns verkligen en medlemsmatrikel. Den är nästan kontinuerlig från år 1894 när den första biodlarföreningen startade. I den ”Protokolls-bok och Medlemsförteckning” som föreningen äger kan man i det första protokollet, från sammanträde i Röstånga folkskola den 26 mars 1894 läsa att ”En del av traktens biskötare samt för biskötselns höjande intresserade personer hade denna dag sammankommit i Röstånga folkskola för att uttala sig och besluta angående väckt förslag om bildandet af en biskötareförening för trakten samt för att uttala sig om biskötsel och därtill hörande frågor.” Till ordförande för mötet valdes Bokbindaren J Andersson, Röstånga och till sekreterare Skolläraren Olof Nilsson. Andra med i denna den första styrelsen var Skolläraren Björk i Herredvadskloster, Skräddarmästaren N.A.Olsson i Ask samt Lantbrukaren Johannes Andersson No 10 i Röstånga.

Mycket snabbt växer också föreningen geografiskt och omfattar medlemmar från Odelrunga i norr, Perstorp

i öster, Ask i söder och Klippan i väster. Periodvis kommer också många medlemmar från Örkelljunga men också från Munka Ljungby, Svalöv, Eket och andra mera avlägsna orter. Joel Svensson från Skelderhus är i bisammanhang en känd person, som var medlem i föreningen under lång tid. Det är Joels sonson, Bengt, som idag driver Joel Svenssons Vaxfabrik AB i Skelderhus.

Vi denna tid hade också namnbyte skett från Röstånga och omnejds biodlarförening till Norra Åsbokretsens biodlarförening. Från 1908 ingick också föreningen i Sveriges allmänna biodlarförening. Det är naturligtvis gement roligt att läsa den gamla protokolls-boken. Den 9 april 1899 beslöt föreningen att föreningsbigården skall anläggas och nödiga rum för föreläsningar etc. anordnas hos lantbrukaren Johannes Andersson nr 5 och 6 Åby mot en ersättning till Johannes Andersson af 10 kg honung pr ett år, räknat från den 9 april 1899. Vid samma tillfälle köpte föreningen av medlemmar samhällen för 15 kr per styck. Och jag kan konstatera att i förhållande till 1899 är kronan värd en hundradel i löpande priser.

Det är inte enbart namn som flimrar förbi i protokolls-boken. Efter ett tag inser läsaren att det finns både intressanta bigårdar i anslutning till hemmen i trakten och intressanta tankar. Ta bara ett exempel som detta: ”Skräddarmästaren Olsson i Ask framhöll hurusom krainerbina äro hårdiga till öfvervintring och duktiga till att arbeta. De gifva vanligen 3 mycket stora svärmar, äro särskilt för öfvervintringen lämpliga och äro aldrig så bifattiga om våren. Lantbrukaren Johannes

Skollärare Olof Nilsson 1858-1916.

Lantbrukare Johannes Andersson 1834-1897 på Röstånga nr.10.

Andreasson Röstånga uttalade samma åsikt om krainerbina. Sven Olsson i Ask däremot ville ej förorda dem." Så var diskussionen igång.

Tre mycket stora svärmar var år 1894 någonting positivt. Då kunde man med gott samvete röka ut den vanliga halmkupans invånare och skatta honungen utan att bry sig om vad som hända med bina. Man hade ju tre andra

samhällen. Nuförtiden skyr man samhällen med svärmningstendenser och inte är det någon svårighet att få fatt i "bihus" vilket vid denna tid var mycket svårt. Kuporna hade inte utvecklats. Halmkuporna var förhärskande. Dock på en av tavlorna på Gästis har Per Gummeson fått med några bikupor. Jag verkar glida över på ett annat ämne, vilket inte var meningen.

Biodlarnas vårmöte den 22 maj 1922 hos Albert Pettersson på nr.2 i Ask.

Så det får bli slut här med en stilla förhoppning om att Röstångabygdens bisamhället skall repa sig efter vinterns vidrigheter så att Edits äppelträd blir pollinerade. Vet Du - käre läsare - vad som händer om inte alla 10 kärnämnen i ett äpple blir pollinerade? Jo, då blir äpplet snett.

Sven Ockborn